

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ОБЛЕКЛО
„ЕЛИСАВЕТА БАГРЯНА”
ОБЛАСТ ВРАЦА, ГРАД БЯЛА СЛАТИНА, 3200, УЛ. „МАРИЦА” № 18,
Тел. 0915/82004, e-mail: pg_elbag@abv.bg

УТВЪРДИЛ
ДИРЕКТОР:.....

/Маргарита Георгиева/

За директор - Таняка Якова, 18.09

свп. зам. № 641107.09.09. гл. на Директора на ПГО „Ел. Багряна”

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

В ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ

ПО ОБЛЕКЛО, ЕЛИСАВЕТА БАГРЯНА”, ГР. БЯЛА СЛАТИНА

I. Въведение

Етичният кодекс на училищната общност в Професионална гимназия по облекло „Елисавета Багряна“ е разработен, позовавайки се на Конвенцията на ООН за правата на детето, Европейската харта за правата на човека, Закона за закрила на детето, Закона за предучилищно и училищно образование, Наредбата за приобщаващо образование.

В изготвянето му сме ръководени от принципа, че всяко дете трябва да бъде подготвено да води живот на самостоятелна личност в обществото и да бъде възпитано в духа на ценностите на Република България и Европейския съюз.

Учителите и служителите от Професионална гимназия по облекло „Елисавета Багряна“, гр.Бяла Слатина поемат моралния ангажимент, както в своята професионална дейност, така и в личния си живот да се ръководят от принципите и правилата на настоящия Етичен кодекс.

Етичният кодекс представя стандартите за етично поведение на работещите с деца в образователно-възпитателния процес и има за цел:

1. Да утвърди основните ценности, норми и принципи на поведение, които работещите с деца трябва да знаят и спазват в своята практика.
2. Да укрепи авторитета на учителите и общественото доверие към училището като институция.
3. Да утвърди волята и стремежа на работещите с деца за етичност в образователно-възпитателния процес.
4. Да насочва поведението и подпомага работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика.
5. Да очертае моралните отговорности на работещите с деца: към детето, към семейството, помежду им и към обществото.

Етичният кодекс се прилага от всички учители и служители в Професионална гимназия по облекло „Елисавета Багряна“, гр. Бяла Слатина като във всяко свое професионално задължение е необходимо да се ръководят от следните основни принципи:

1. Строго спазване на Конституцията на Република България и провеждане на държавна образователна политика, основаващи се на принципите на правова държава;
2. Съблюдаване на принципите на честност, безпристрастност, независимост, лоялност, политически неутралитет, конфиденциалност, компетентност и отговорност;
3. Вземане на решения, водещи до елиминиране на произвола в училище и укрепване доверието в училищната институция;
4. Извършване на всяка служебна дейност компетентно, обективно и добросъвестно, със стремеж към непрекъснато подобряване на работата в интерес на децата и техните родители;
5. Недопускане на проява на дискриминация, възпитано, уважително и любезно отношение към всяко дете или гражданин, независимо от пол, раса, вяра, националност, убеждение и социален статус;
6. Ненакърняване правата на децата и престижа на гимназията не само при изпълнение на служебните задължения, но и в обществения и личен живот

II. Основни положения и цели

Чл.1 (1) Етичният кодекс е създаден на основание чл. 175 от ЗПУО и е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното и училищното образование:

1. Единна държавна образователна политика за осигуряване правото на предучилищно и училищно образование;
2. Ориентираност към интереса и мотивацията на ученика, към възрастовите и социални промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
3. Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;
4. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;
5. Хуманизъм и толерантност.

(2) Етичният кодекс на училищната общност е разработен съвместно с обществения съвет на училището, определен в Правилника за дейността на училището.

(3) Етичният кодекс се поставя на разположение на видно място в учителската стая.

(4) Етичният кодекс на училищната общност и заповедта за утвърждаването му са публикуват на интернет страницата на училището.

Чл.2. Този кодекс определя правилата за поведение на служителите в училището и има за цел да повиши общественото доверие в техния професионализъм и морал, както и да издигне престижа на учителската професия и образователната институция.

Чл.3. Етичният кодекс в Професионална гимназия по облекло „Елисавета Багряна“ гр. Бяла Слатина има за цел:

1. Да повиши общественото доверие в морала и професионализма на работещите в училището и да издигне неговия престиж;
2. Да предотврати възникването на конфликти в човешките взаимоотношения и да осигури хармонична атмосфера в училищната среда и сред цялата училищна общност;
3. Да развие:
  - 3.1. Интелектуалните, емоционални, социално, духовно-нравствени и физически заложби и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите и възможностите му
  - 3.2. Придобитите компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности;
  - 3.3. Ранното откриване на заложбите и способностите на всяко дете и ученик и насърчаването на развитието и реализацията им;
  - 3.4. Формирането на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот;
  - 3.5. Придобиването на компетентности за разбиране и прилагане на принципите на демократичната и правова държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорно гражданско участие;
  - 3.6. Формирането на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин;
  - 3.7. Формирането на толерантност и уважение към правата на децата, учениците и хората с увреждания.

III. Морални отговорности към детето

Чл.4. (1) Педагогическите специалисти, включително като класни ръководители и в новите условия на обучение и труд, свързани с разпространението в световен мащаб на COVID-19, изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи на ЗПУО, националните и европейски нормативни актове за защита правата на детето и защита правата на човека.

(2) При изпълнение на служебните си задължения се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като не допускат каквито и да са прояви на дискриминация или незачитане правата и достойнството на личността.

Чл. 5. (1) Всички работници и служители в Професионална гимназия по облекло „Елисавета Багряна“ - гр. Бяла Слатина са длъжни да:

1. спазват принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност;
2. спазват законодателството на Република България, като съдействат за провеждането на държавна политика, основаваща се на принципите на правовата държава;
3. осъществяват действия, предлагат и взимат решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в институцията;
4. извършват дейността си компетентно, с обективност и добросъвестност, и се стремят към непрекъснато подобряване на работата си в интерес на децата;
5. не накарняват престижа на училището, не само при изпълнение на служебните задължения, но и в своя обществен и личен живот.
6. не извършват дискриминационни действия, различно третиране на деца и ученици на основата на пол, раса, възраст и т.н като спазват разпоредбите на Закона за защита от дискриминация.
7. спазват принципа за забрана на обработване на специални категории данни съгласно чл. 5, ал. 1 от ЗЗЛД (разкриване на расов или етнически произход; разкриване на политически, религиозни или философски убеждения; членство в политически партии или организации; сдружения с религиозни, философски, политически или синдикални цели; лични данни, които се отнасят до здравето, сексуалния живот или до човешкия геном), като изключения се допускат само в случаите, предвидени в чл. 5, ал. 2 от Закон за защита на личните данни.
8. спазват регламентиранията задължения в Закона за закрила на детето и изпълняват задължението за съдействие съгласно текстовете на същия закон, както следва: „Лице, на което стане известно, че дете се нуждае от закрила, е длъжно незабавно да уведоми дирекция ”Социално подпомагане”, Държавната агенция за закрила на детето или Министерството на вътрешните работи.“

(2) Педагогическите специалисти, включително като класни ръководители, са длъжни:

1. Да основават практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всеки ученик.
2. Да разбират и уважават уникалността на всеки ученик.
3. Да се съобразяват със специфичната уязвимост на всеки ученик.
4. Да създават безопасна и здравословна среда (включително при провеждането на обучение в електронна среда от разстояние), която стимулира социалното, емоционално и физическо развитие на ученика.
5. Да подкрепят правото на ученика на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.
6. Да работят в интерес на ученика.
7. Да осигуряват на учениците с увреждания равни възможности за достъп до образование и адекватни грижи в зависимост от потребностите му.
8. Да не участват в практики, които не зачитат достойнството на ученика или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.
9. Да не осъществяват действия, разделящи на ученици в паралелки или групи на етнически или религиозен признак и да не участват в практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически

- произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.
10. Да познават симптомите на насилие над дете — физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.
  11. Да познават нормативната основа — кодекси, конвенции, закони, правилници, наредби, инструкции и др., както и вътрешните нормативни актове на институцията, защитаващи детето от насилие и да ги спазват.
  12. При съмнение за малтретиране на дете или ученик, да действат съобразно разписаните процедури във вътрешните нормативни актове на Професионална гимназия по облекло „Елисавета Багряна“, гр. Бяла Слатина:
    - 12.1/ Алгоритъм за прилагане на механизма за противодействие на тормоза
    - 12.2/ Механизъм за противодействие на училищния тормоз между учениците
    - 12.3/. План за работа на училищния координационен съвет
    - 12.4/. Правила и задължения на всички служители, свързани с превенция на агресията и насилието
    - 12.5/. План за противообществени прояви
  13. Други специфични отговорности на учителите и служителите:
    - 13.1 Да уважават уникалността и потенциала на всеки ученик, да не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.
    - 13.2 Да опазват данните и личната информация за учениците, колегите си и за училищната институция като цяло, станала им известна по службен път.
    - 13.3. Да се произнасят по искания на родители/настойници като им представят необходимата информация с оглед защита на техните права и интереси, а при нужда да ги пренасочват към друг учител или служител, притежаващ съответната компетентност.
    - 13.4 Да осигуряват на всеки ученик правото на закрила, когато са нарушени неговото достойнство, методи на възпитание, физическо и психическо здраве или други форми на въздействие.
    - 13.5 Да информират родителите за възможностите за обжалване в случай на допуснати нарушения в оценяване на учениците.

Чл.6.(1) На всички ученици е гарантирано правото:

1. да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда, включително при осъществяването на електронно обучение от разстояние; да бъдат осигурявани възможности за тяхното развитие и приобщаване към обществените традиции и ценности;
2. да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;
3. да избират профила и професията;
4. да избират между учебните предмети или модули, предложени от училището за изучаване в избираемите и във факултативните учебни часове;
5. да получават библиотечно-информационно обслужване;
6. да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си;
7. да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
8. да разчитат на равнопоставеност и взаимно зачитане на правата на всеки, независимо от раса, вяра, националност, убеждения, пол, социален статус;
9. да имат свобода при изразяване на мнение;
  - свобода на мисълта, съвестта и религията;
  - формиране на собствени възгледи и право да ги изразяват свободно;
10. да бъдат закриляни срещу нарушаващите тяхното достойнство методи на възпитание;

11. да получават закрила за нормалното им физическо, умствено, нравствено и социално развитие.;
  12. да са подкрепяни при попадане в риск, при нужда от специална закрила за извеждането им от рискова ситуация;
  13. да бъдат информирани и консултирани във връзка с избора на образование и/или професия;
  14. да участват в проектни дейности; да бъдат поощрявани с морални и материални награди;
  15. да дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и за факултативни учебни часове;
  16. да участват в обсъждането и решаването на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план, чрез формите на ученическо самоуправление;
  17. да получават съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на мнението си по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността;
  18. да участват в училищния живот и в организационното развитие на училището чрез различни форми на ученическо самоуправление на ниво паралелка и училище, определени с правилника на училището по предложение на учениците като с това си участие съдействат за изграждане на позитивна дисциплина и добър организационен климат.
  19. Децата с изяви и дарби се ползват от мерките за специална закрила.
- (2). Общочулищни правила и ценности на учениците от Професионална гимназия по облекло „Елисавета Багряна”, гр. Бяла Слатина:
1. Личността на ученика в Професионална гимназия по облекло „Елисавета Багряна” гр. Бяла Слатина е безусловна ценност - отнасяй се към връстниците си с уважение, щади тяхната чест и достойнство!
  2. Умей да виждаш ценността и уникалността в културата на всеки свой връстник!
  3. Проявявай внимание, разбиране и търпимост в спор, аргументирай коректно и доброжелателно своето мнение и помни, че то е толкова ценно, колкото мнението на другия!
  4. Спазвай златното правило на нравствеността: „Отнасяй се към другите така, както би искал те да се отнасят към теб!”
  5. Помни, че всеки е свободен да избира своя имидж, стил, вкусове и пристрастия в рамките на Правилника за дейността на ПГО „Елисавета Багряна” - Бяла Слатина!
  6. Проявявай великодушие, съпричастност и състрадание!
  7. Стреми се да разграничаваш оценката за постъпката от оценката за човека!
  8. Уважавай в действията си резултата от труда на другите!
  9. Проявявай грижливо отношение към всичко, което те заобикаля: хора, интериор, природа!
  10. Не забравяй, че здравето, доброто самочувствие и позитивната самооценка — твоето и на заобикалящите те, са в основата на успешната реализация на всяка личност!
  11. Придържай се последователно към правата, изискванията и задълженията на ученика, регламентирани в Правилника за дейността на ПГО „Елисавета Багряна” — Бяла Слатина, както и към традиционните ценности на училището — те са неизменна част от правилата и ценностите на обществения живот!
  12. Стреми се да допринасяш за обогатяване и усъвършенстване на училищната среда и атмосфера, изградени на основата на партньорство, взаимопомощ и творчески дух!

Чл.7. Професионална гимназия по облекло „Елисавета Багряна“, гр. Бяла Слатина осигурява подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги, подчинена на разпоредбите на чл. 174 от ЗПУО.

Чл.8. Подкрепата за личностното развитие на учениците е обща и допълнителна и е уредена в ЗПУО, Наредбата за приобщаващо образование и Правилника за устройството и дейността на училището.

Чл.9. Екипната работа между педагогическите специалисти /вкл. учители — класни ръководители/ включва обсъждането на проблеми и обмяната на добри практики при работата им с едни и същи деца и ученици с цел повишаване ефективността на педагогическите подходи.

Чл.10 (1) Общата подкрепа се осигурява за всички ученици.

(2) Допълнителната подкрепа се предоставя въз основа на оценката на индивидуалните потребности и се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие в училището.

(3) Екипът за подкрепа на личностното развитие се създава със заповед на директора за определено дете или ученик по чл. 187, ал. 2.

Чл.11. Екипът за подкрепа на личностно развитие в училището:

1. идентифицира силните страни на детето или ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване;
2. извършва оценка на индивидуалните потребности на детето или ученика;
3. изготвя и реализира план за подкрепа;
4. извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай;
5. изпълнява и други функции, предвидени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл.12 (1) Професионална гимназия по облекло „Елисавета Багряна“, гр. Бяла Слатина самостоятелно разработва и прилага цялостни политики за:

1. Развитие на училищната общност
2. Изграждане на позитивен организационен климат;
3. Утвърждаване на позитивна дисциплина;
4. развитие на училищната общност.

(2) Изграждането на позитивен организационен климат изисква създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

(3) При работата с учениците в училище, педагогическите специалисти основават дейността си на принципа на позитивната дисциплина, който се свързва с мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

(4) При работата с учениците педагогическите специалисти основават дейността си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях.

(5) Тези мерки се прилагат към всички ученици в обща класна стая по ред, определен в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

IV. Морални отговорности към семейството

Чл.13. Първостепенна отговорност на служителите, работещи в училище, е да зачитат достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения

Чл. 14 Да уважават ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 15. Да информират семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и когато е подходящо, да го включват във вземането на такива решения.

Чл. 16. Да зачитат правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето, за оказаната му обща и допълнителна подкрепа.

Чл.17. Да информират родителите за изследователските проекти, включващи техните деца и да се стремят да им дават възможност да упражняват правото си да откажат участие, без да изпитват чувство за вина. Както и да не позволяват участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 18. Да не използват отношенията със семейството за лично облагодетелстване, също и да не влизат в отношения с членове на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

Чл. 19. Да осигуряват конфиденциалност на информацията и да зачитат правото на семейството на личен живот, с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. /Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск/.

Чл. 20. Да се ангажират с разработването на правила за опазване поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. /Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа/.

Чл. 21. В случаите, когато има конфликт между членовете на семейството, е важно служителят да работи открито, споделяйки наблюденията си за детето, с цел подпомагане всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане страна в конфликта.

V. Морални отговорности към колегите

Чл. 22. (1) Служителите в ПГО „Елисавета Багряна“ - Бяла Слатина, познават и спазват правилата, които определят реда за организация на задълженията за защита на личните данни и гарантирането на правата на субектите на данни в институцията.

(2) В отношенията с колегите си служителят проявява уважение и коректност, като не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

(3) В личното поведение и отношение с колегите служителят уважава мнението им, съобразява се с правото им на личен живот и спазва следните норми:

1. Спазва благоприличие и делови вид в облеклото, съответстващи на служебното му положение.
2. Изпълнява задълженията си почтено, съвестно и отговорно.
3. Поддържа висок стандарт на професионално поведение, като постоянно обогатява знанията и уменията си.
4. Работи за утвърждаване собствения и на колегите си авторитет, като се въздържа от действия, които биха уронили престижа на професията.

5. Лоялен е към институцията, в която работи, поддържа отношение на доверие, сътрудничество и колегиалност.
6. Стреми се да преодолява индивидуалните си различия в името на екипната работа.

Чл. 23. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител.

Чл. 24 Със своето лично поведение и чувство за отговорност, служителят трябва да дава пример на другите служители, а служителите на ръководни длъжности - и по отношение на подчинените си.

VI. Морални отговорности към обществото

Чл. 25. Служителите в ПГО „Елисавета Багряна“- Бяла Слатина, предоставят висококачествени програми и услуги. Не предлагат услуги, за които не притежават компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.

Чл. 26. Работят за създаване на сигурна обществена среда, в която учениците получават адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и живот без насилие.

Чл. 27. Работят за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 26. Съдействат за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл. 27. Работят за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 28 (1). Работят за подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и се противопоставят на тези, които ги нарушават.

(2) Служителите се задължават:

1. Да уважава уникалността и потенциала на всяко дете.
2. Да работят в най-добрия интерес на детето.
3. В работата си в никакъв случай да не използват физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на детето.
4. Да уважават и подкрепят семействата при отглеждане и възпитание на децата.
5. Да уважават колегите и да ги подкрепят и насърчават в изпълнение на етичните правила (кодекс).
6. Да поддържат висок стандарт на професионално поведение, като постоянно обогатяват знанията, уменията и компетентностите си.
7. Да служат като застъпник на детето и семейството в общността и обществото.
8. Да спазват етичните правила, заложи в този кодекс.
9. Служителите изпълняват задълженията си безпристрастно и непредубедено, като създават условия за равнопоставеност на разглежданите случаи и лица и правят всичко възможно, за да бъде обслужването достъпно за всеки.
10. Служителите са длъжни да опазва данните и личната информация на гражданите, станали им известни при или по повод на изпълнението на служебните им задължения.
11. Служителите извършват административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно. Те са длъжни да се произнасят по исканията на гражданите и да им предоставят цялата необходима информация, с оглед защитата на техните права и интереси, при спазване

изискванията на Закона за защита на класифицираната информация и Закона за защита на личните данни.

VII. Морални отговорности на учениците

Чл. 29. . Училищната общност е като семейство, в което всички членове се отнасят помежду си с уважение.

Чл. 30. Личната отговорност на ученика означава:

- (1) Да проявяват самоуважение и уважение към другите и да поемат отговорност за собственото си поведение.
- (2) Да познават и спазват приетите правила и реда в училище.
- (3) Да не пречат на останалите при упражняване на техните права и задължения.
- (4) Да не използват груб език, обидни думи и злепоставяне на съученици, учители и родители.
- (5) Да не допускат насилие и тормоз в общуването си с околните.
- (6) Да се стремят към разбиране, толерантност и подкрепа спрямо различните хора, включително спрямо учениците със специални образователни потребности.
- (7) Да приемат за първостепенно свое задължение в училище обучението, а не забавлението.
- (8) Да не провокират конфликти с останалите и да се стремят да ги предотвратят, съобразно възможностите си и разписаните правила в училище.
- (9) Да се стремят към постижения, без да се отнасят пренебрежително или подигравателно към постиженията на другите.
- (10) Да проявява внимателно и грижовно отношение към по-малките ученици.
- (11) Да търсят решение на проблемите, като се обръщат за съдействие към родителите си, класния ръководител, училищния психолог и училищното ръководство.
- (12) Да идват в училище в приличен и чист външен вид и да не демонстрират материалните възможности на родителите си пред останалите.
- (13) Да пазят училищното имущество, което е публична собственост така, както пазят личните си вещи.
- (14) Да се грижат за чистотата в училище и извън него и да опазват околната среда.
- (15) Да определят и приемат заедно Харта на етичните правила, която да стои на видно място във всяка класна стая.

Чл. 31. Учениците не нарушават гражданските права на други хора, включително съученици, учители, служители и родители като ги снимат, записват и разпространяват записите чрез различни медии без тяхно знание и съгласие.

Чл. 32. Основна грижа на ученика е личното му развитие и успех, който се гарантира от благоприятния климат на сигурност в училище. Затова ученикът трябва да се стреми към добронамерени и приятелски отношения със съучениците си.

Чл. 33. Учениците, като част от училищната общност приемат да спазват следните правила за безопасно поведение в Интернет и етично използване на социалните мрежи:

- (1) Да не снимат и публикуват клипове, в които има обидно съдържание за учители, ученици, служители и родители.

- (2) Да не качват снимки или колажи, които уронват достойнството на други хора – деца или възрастни.
- (3) Да не публикуват информация за други хора – деца или възрастни, която не отговаря на истината или има подвеждащ характер.
- (4) Да не използват груби и обидни думи и особено заплахи към с други хора – деца или възрастни.
- (5) Да не влизат в непознати и съмнителни сайтове, които нямат връзка с учебния процес без знанието и разрешението на родителите или учителите.
- (6) Да не отговарят на запитвания на непознати лица по Интернет, да създават контакти с тях, да се срещат с тях и непременно да уведомяват родителите си или учители за всеки подобен случай.
- (7) Да не качват и споделят каквато и да е лична информация, на който и да е сайт без позволение на родител. /Личната информация включва име, адрес, телефонен номер, години, училището, в което учим и др./
- (8) Да не поставят снимки в Интернет със свободен достъп на видимост без предварително одобрение от родител.
- (9) Да не отварят e-mail от непознат адрес и никога да не отговарят на такива писма.
- (10) Да не правят нищо, за което ги е помолил някой, с когото са се запознали онлайн, без да го обсъдят с родителите си или с учители.

Чл. 34. За нарушение на нормите записани в чл. 31, чл.32 и чл.33 учениците носят отговорност съгласно разпоредбите на Правилника за дейността на училището.

Чл. 35. За нарушение на правата им, спрямо нормите записани в настоящия Етичен кодекс, учениците подават устни сигнали до класния ръководител, педагогическия съветник и училищното ръководство, когато тези нарушения са извършени от ученици. Уведомените лица провеждат проучване по случая и при установяване на действително нарушение провеждат разговори със страните, като предприемат мерки за отстраняване на нарушението и/или налагане на санкции съгласно Правилника на училището.

Чл. 36. За нарушение на правата им, спрямо нормите записани в настоящия Етичен кодекс, учениците чрез своите родители могат да подадат писмен сигнал до Етичната комисия на ПГО „Елисавета Багряна“ – Бяла Слатина, когато тези нарушения са извършени от възрастен – учител, служител или друг родител. Етичната комисия, съгласно регламента си за работа, взема отношение по случая.

VIII. Морални отговорности на родителите

Чл. 37. Родителите помагат според възможностите си за да се утвърди трайно авторитета на училището.

Чл. 38. Основни задължения на родителя /настойника/ са:

- 1) Да проявява постоянни грижи за доброто образование на своето дете;
- 2) Да следи и насърчава неговите успехи;
- 3) Да го съветва и осигурява всички възможности за творческото му развитие;
- 4) Съдейства за самостоятелното критично мислене на детето;
- 5) Съобразява се с индивидуалните потребности и желания на детето.

Чл. 39. Семейството трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения.

Чл. 40. Задължение на родителя /настойника/ е да се интересува от мнението на учителите и да се съобразява с тях.

Чл. 41. Родителят трябва да упражнява контрол и да налага своя авторитет без насилие, като зачита детето и спазва основните му права.

Чл. 42. Родителят възпитава детето чрез личния си пример в дух на уважение, толерантност, инициативност и свободолюбие.

Чл. 43. Родителят трябва да се стреми да решава конфликтите между поколенията спокойно и в контакт с всички членове на училищната общност.

Чл. 44. Родителят подготвя детето за живота и има една основна морална задача – да създава ценности и да ги предава на следващите поколения.

IX. Морални отговорности на обществения съвет и на настоятелството

Чл. 45. Общественият съвет подпомага развитието на училището и упражнява граждански контрол на управлението му, като:

1. участва в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност;
2. одобрява стратегията за развитие на училището и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението ѝ;
3. участва в обсъждането на училищните програми за превенция на ранното напускане на училище и за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на ученици от уязвими групи;
4. предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес и др.

Чл. 46. Училищното настоятелство подпомага дейността на образователната институция като:

1. организира обществеността за подпомагане на училището;
2. съдейства за реализирането на програми по проблеми на учениците, свързани с приобщаването им, предоставянето на равен достъп до качествено образование, превенция на отпадането, заниманията по интереси, организиран отход, туризъм и спорт и др.;
3. организира и подпомага обучения на родителите по въпросите на възпитанието и развитието на техните деца.

X. Взаимоотношения с организационните структури – община, РУО, МОН и други

Чл. 47. В работата си служителите в ПГО „Елисавета Багряна“ – Бяла Слатина, се стремят да се ръководят от принципите на безпристрастност, законосъобразност, навременност, точност, толерантност и добросъвестност.

Чл. 48. Работят за подобряване на сътрудничеството между организациите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството, както и за интердисциплинарното взаимодействие с тях.

Чл. 49. Работят за популяризиране правата на децата, както и за повишаване на чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 50. (1) Служителите подпомагат органите на държавната и местната власт с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавната политика, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.

(2) Когато прави предложения пред органите на държавна и местна власт, служителят предоставя цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.

(3) Служителят отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява, като при необходимост пренасочва въпросите към друг служител, притежаващ съответната компетентност.

Чл. 51. Служителите предоставят исканата информация от органите на държавна и местна власт бързо, точно и коректно, освен ако изрично не е посочено друго в нормативен акт, засягащо поверителна информация. В тези случаи се иска разрешение от директора на училището.

Чл. 52. Служителите активно съдействат за осъществяване на партньорски отношения с неправителствени организации и органите на държавната и местна власт.

Чл. 53. Работа в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и противопоставяне на тези, които го нарушават.

Чл. 54. Служителите в ПГО „Елисавета Багряна“ – Бяла Слатина, вземат отношение по въпроси, които са пряко свързани с тяхната длъжност, квалификация и професионални умения.

XI. Конфликт на интереси

Чл. 55. Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителят има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.

(1) Служителят не може да извършва образователни услуги на ученици, на които преподава, което декларира пред директора.

(2) Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване.

(3) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт, той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

(4) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

XII. Професионално поведение

Чл. 56. Всички задължения на учителя са свързани с основното му право да изисква

подобавашо уважение и признание за своя труд

Чл. 57. Служителят е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи.

Чл. 58. Служителят не трябва да иска, приема или разпределя подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните му задължения, преценката или функциите му, или да бъдат възнаграждение за това.

Чл. 59. Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да извършва работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл. 60. Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Информира своевременно директора при загубата или повредата му.

Чл. 61. Служителят в изпълнение на заеманата длъжност трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

не допуска използването му за лични цели. Информира своевременно директора при загубата или повредата му.

Чл. 62. Служителят в изпълнение на заеманата длъжност трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 63. Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения, при строго спазване на правилата за защита на информацията.

Чл. 64. Бившият служител не трябва да използва или да разкрива поверителна информация, получена от него по време на службата му, освен ако законно е упълномощен да го направи.

Чл. 65. Бившите служители трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата.

XIII. Комисия по етика

Чл. 66. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират на Общо събрание за срок от една година.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.

Чл. 67. (1) Комисията по етика:

- разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс;

- дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

(2) Комисията по етика разработва Вътрешни правила за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагане на етичния кодекс, които се утвърждават на заседание на Педагогическия съвет.

Чл. 68. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл. 69. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в едномесечен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията изготвя предложение до директора за налагане на санкция съгласно с Кодекса на труда.

Чл. 70. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Общото събрание на училището.

Заключителни разпоредби

Спазването на Етичния кодекс на ПГО „Елисавета Багряна“, гр. Бяла Слатина, на установените с него норми и правила на поведение, е задължително за участниците в образователния процес, а нарушаването им е предпоставка за търсене на отговорност.

Спазването на приетите етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

Спазването на Етичния кодекс от всеки служител допринася за изграждането и утвърждаването на позитивна образователна среда и положителен образ на училището.

Контролът за спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс се осъществява от комисията по етика.

При неспазване нормите на поведение в този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда и Правилника за устройството и дейността на училището.

При първоначално встъпване в длъжност непосредственият ръководител е длъжен да запознае работещия с разпоредбите на този кодекс.

Етичният кодекс на работещите в ПГО „Елисавета Багряна“, гр. Бяла Слатина, е приет с Решение №....., взето с Протокол №.../.../14.09. 2021 г. от заседание на педагогическия съвет, с участието на представители на общественния съвет, настоятелството и ученическото самоуправление при спазване на реда, определен в правилника за дейността на училището и е утвърден със Заповед №695/14.09.2021 г. на директора.